

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

WORLD BANK GROUP

Кыргыз Республикасындагы окуучулардын функционалдык сабаттуулугунун абалын аныктоого арналган мониторингдин жыйынтыктары

Изилдөө жөнүндө кыскача маалымат:

Өткөрүлгөн күнү: 2-3 июнь 2022 г.

Класстар: 5 и 6

Мектептер: Сокулук району (33 мектеп) жана Бишкек ш. (22 мектеп)

Катышкандардын саны: бардыгы – 4307 окуучу (5 класс - 2200 окуучу, 6 класс - 2107)

Окуучулардын регион боюнча бөлүштүрүлүшү

	5 класс		6 класс	
Бишкек	567	25.8%	449	21.3%
Сокулук	1633	74.2%	1658	78.7%

Окуучулардын тил боюнча бөлүштүрүлүшү

	5 класс		6 класс	
Кыргызча	1179	53.6%	1153	54.7%
Орусча	1021	46.4%	954	45.3%

Окуучулардын жынысы боюнча бөлүштүрүлүшү

Балдар	1000	45.5%	948	45.0%
Кыздар	1200	54.5%	1159	55.0%

Ижилдөөнүн максаты

- *Ижилдөөнүн негизги максаты* - окуучуларынын функционалдык сабаттуулугун калыптандыруу жана баалоо ыкмаларын иштеп чыгуу максатында 5-6-класстын окуучуларынын функционалдык сабаттуулугунун деңгээлин аныктоо.
- *Ижилдөө 2 бөлүктөн турат:*
 1. Окуучулардын окуу, математика жана табигый илимдер боюнча функционалдык сабаттуулугун баалоо.
 2. Мектеп жетекчилигин, мугалимдерди жана окуучуларды сурамжылоо.

Орточо балл

- Мектептер боюнча орточо балл – 127, максималдык балл - 330.
- Стандарттык четтөө - 48 балл, бул окуучулардын жыйынтыктарында болгон чоң айырмачылыктарды билдирет.
- Окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн мектептердин орточо баллы – 115, окутуу орус тилинде жүргүзүлгөн мектептердики – 142 (айырма 27 балл).

Функционалдык сабаттуулуктун калыптануу деңгээлдери

Функционалдык сабаттуулуктун деңгээли окуучулардын мектепте алган билимин жана көндүмдөрүн ар кандай күнүмдүк маселелерди чечүү үчүн кандай колдоно алаары менен мүнөздөлөт.

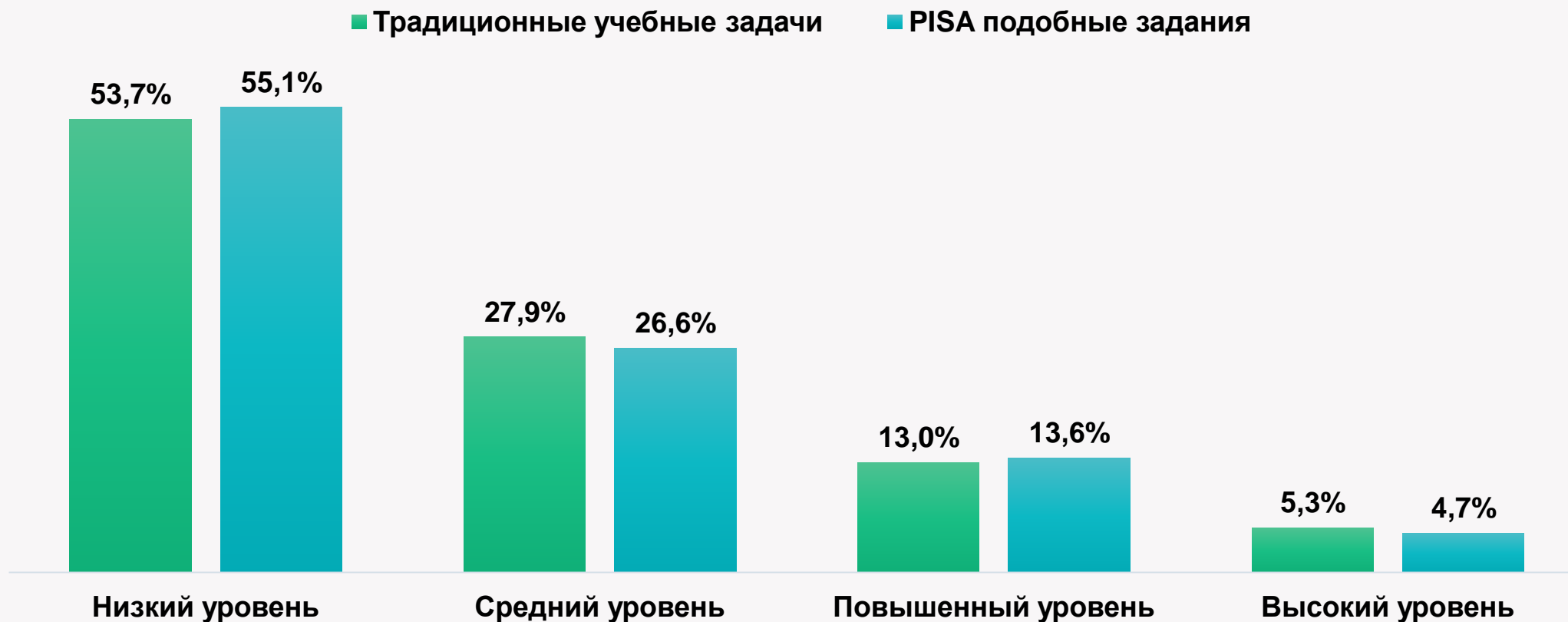
- **Төмөнкү** – окуучулар маалыматты түшүнүп, кайра чагылдыра алышат
- **Орточо (босого)** - окуучулар билимин окуудан тышкаркы жөнөкөй жагдайларда колдоно алышат
- **Ортодон жогору** - окуучулар билим жана көндүмдөрдүн негизинде жаңы маалыматты кабыл алып, чечмелей алышат
- **Жогорку** – окуучулар кыйын кырдаалдарды өз алдынча чечүү мүмкүнчүлүктөрүн көргөзө алышат

Математикалык сабаттулук

Изилдөөдө математика боюнча тапшырмалар 2 бөлүккө бөлүнгөн:

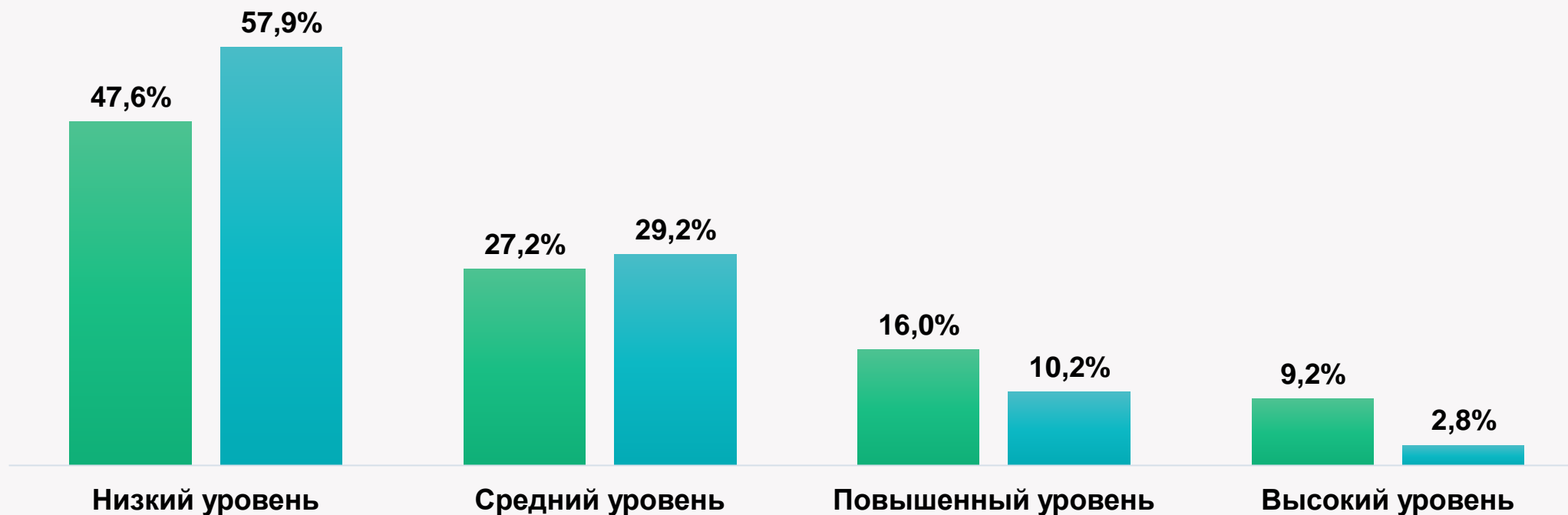
- Математика курсунан салттуу окуу тапшырмалары (бөлчөктөр, теңдемелер ж.б.);
- Комплекстүү тапшырмалар – контекстуалдык (PISA тапшырмалары сыяктуу), математиканын жардамы менен чечилүүчү практикалык көйгөйлүү кырдаалдар.

5-класстын окуучуларынын 2 типтеги тапшырмалар боюнча жыйынтыгы (%)

6-класстын окуучуларынын 2 типтеги тапшырмалар боюнча жыйынтыгы (%)

■ Традиционные учебные задачи ■ PISA подобные задания

Тапшырмалардын мисалдары :

Мисал 1: Дамир пирогдун $\frac{1}{2}$ бөлүгүн, ал эми Сабина пирогдун $\frac{1}{4}$ бөлүгүн жеди. Экөө биригип пирогдун канча бөлүгүн жешти?

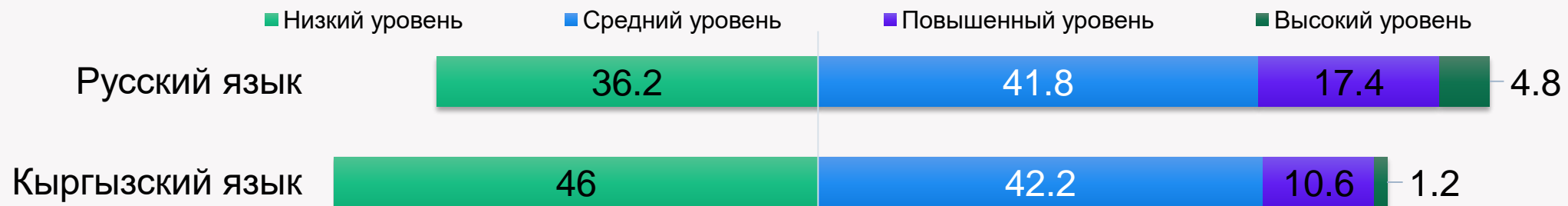
Тапшырманы туура аткаргандардын пайызы: 9%

Мисал 2: Китептин баасы 280 сом. Китеп 15% кымбаттагандан кийинки баасы канча болот?

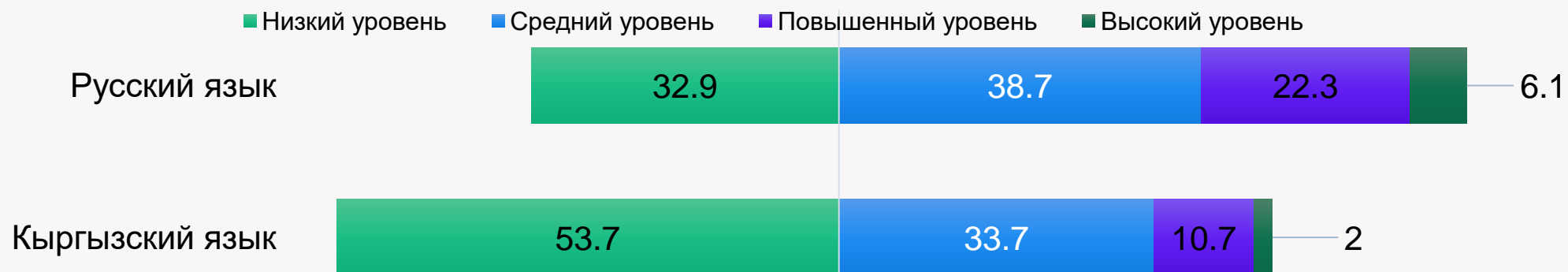
Тапшырманы туура аткаргандардын пайызы: 25%

Математика боюнча окутуу тилине карата бөлүштүрүлгөн 5-6- класстын окуучуларынын жыйынтыгы (%)

5 класс

6 класс

Математика боюнча жынысына жараша бөлүштүрүлгөн 5- класстын окуучуларынын жыйынтыгы (%)

5 класс

6 класс

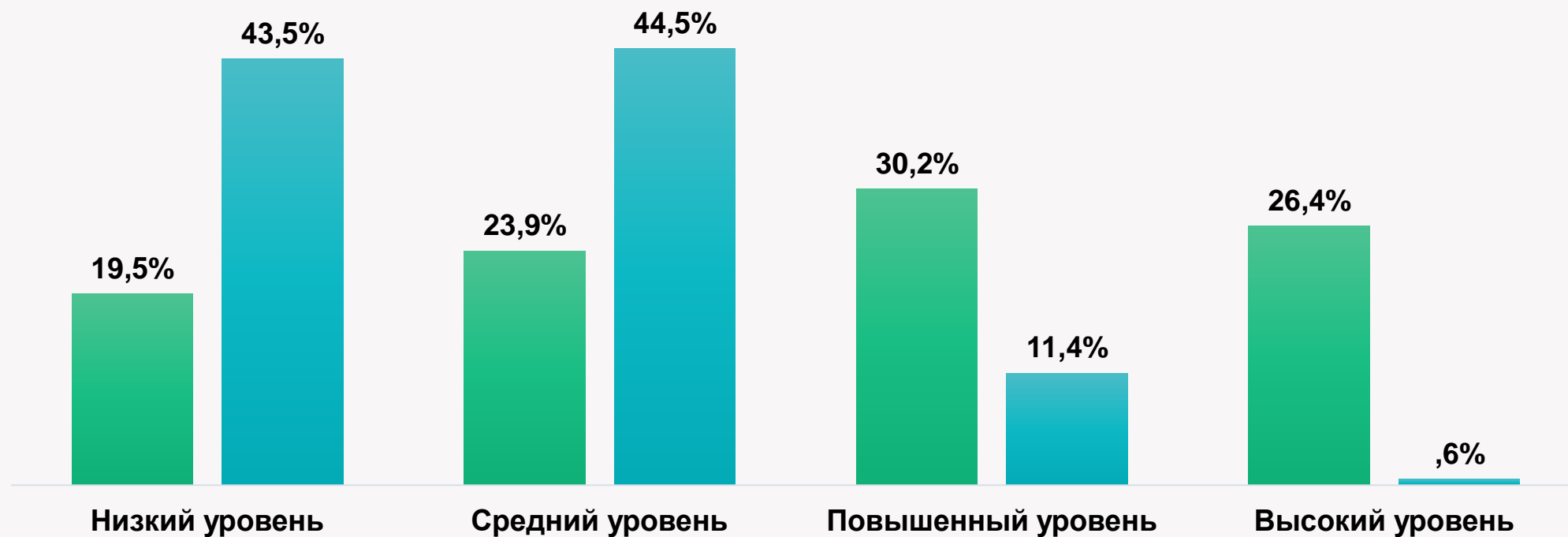
Окуу сабаттуулугу

Изилдөөдө окуу сабаттуулугу боюнча тапшырмалардын 2 түрү берилген:

- Туташ (үзгүлтүксүз) текст менен иштөө;
- Туташ (үзгүлтүксүз) эмес текст менен иштөө.

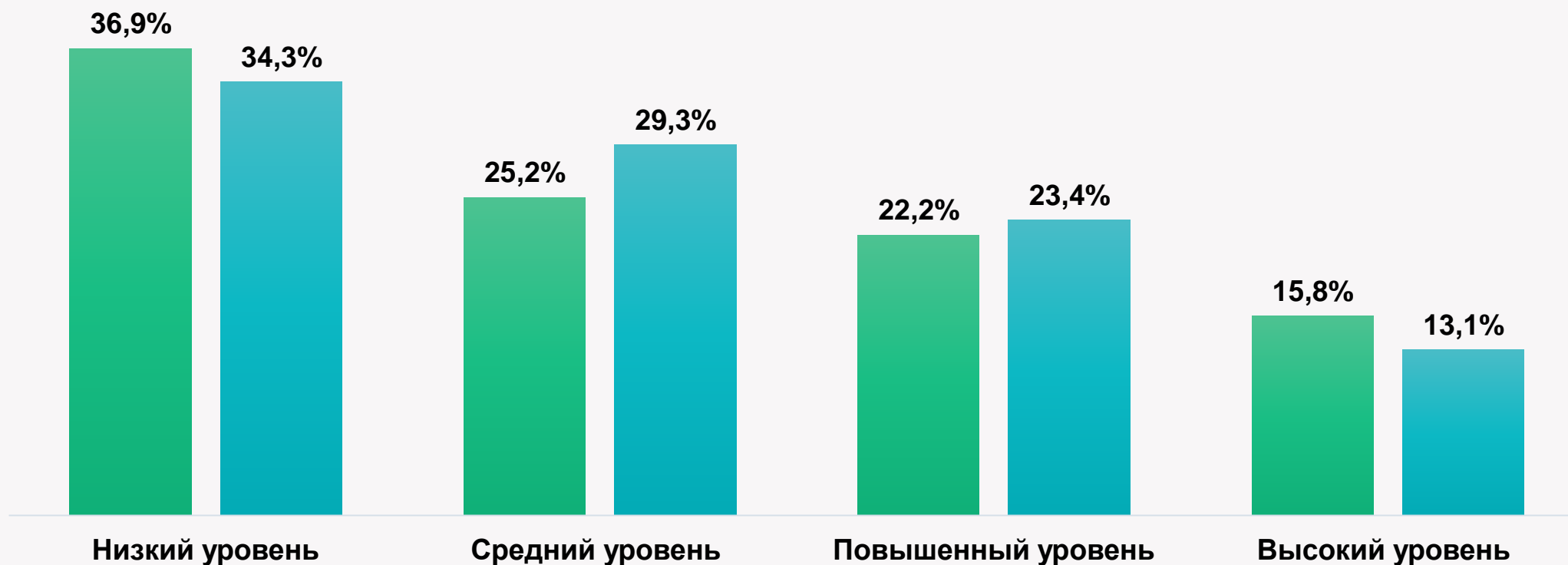
5-класстын окуучуларынын 2 типтеги тапшырмалар боюнча жыйынтыгы (%)

■ Несплошной текст ■ Сплошной текст

6-класстын окуучуларынын 2 типтеги тапшырмалар боюнча жыйынтыгы (%)

■ Несплошной текст ■ Сплошной текст

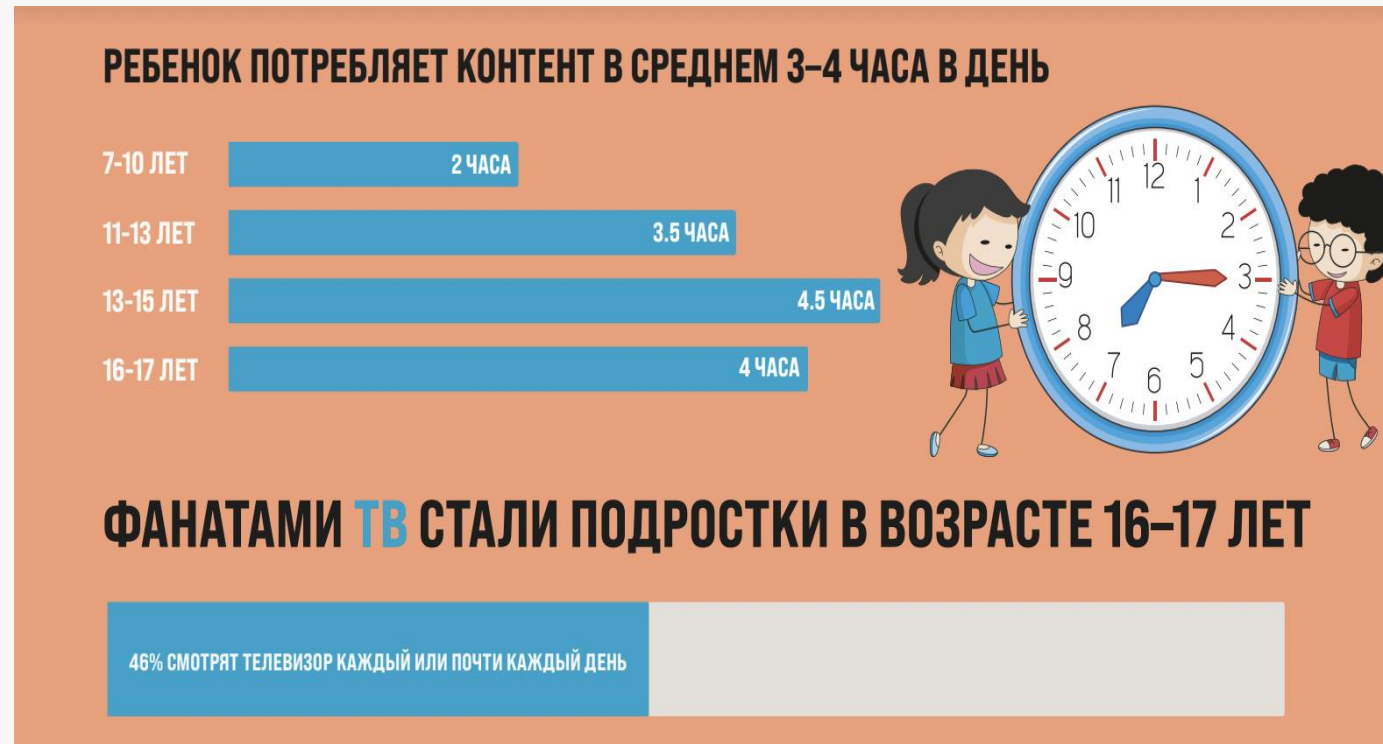
Туташ эмес тексттин мисалы:

СУРОО 1. Өспүрүмдөрдүн канча пайызы дээрлик күн сайын телевизор көрүшөт?

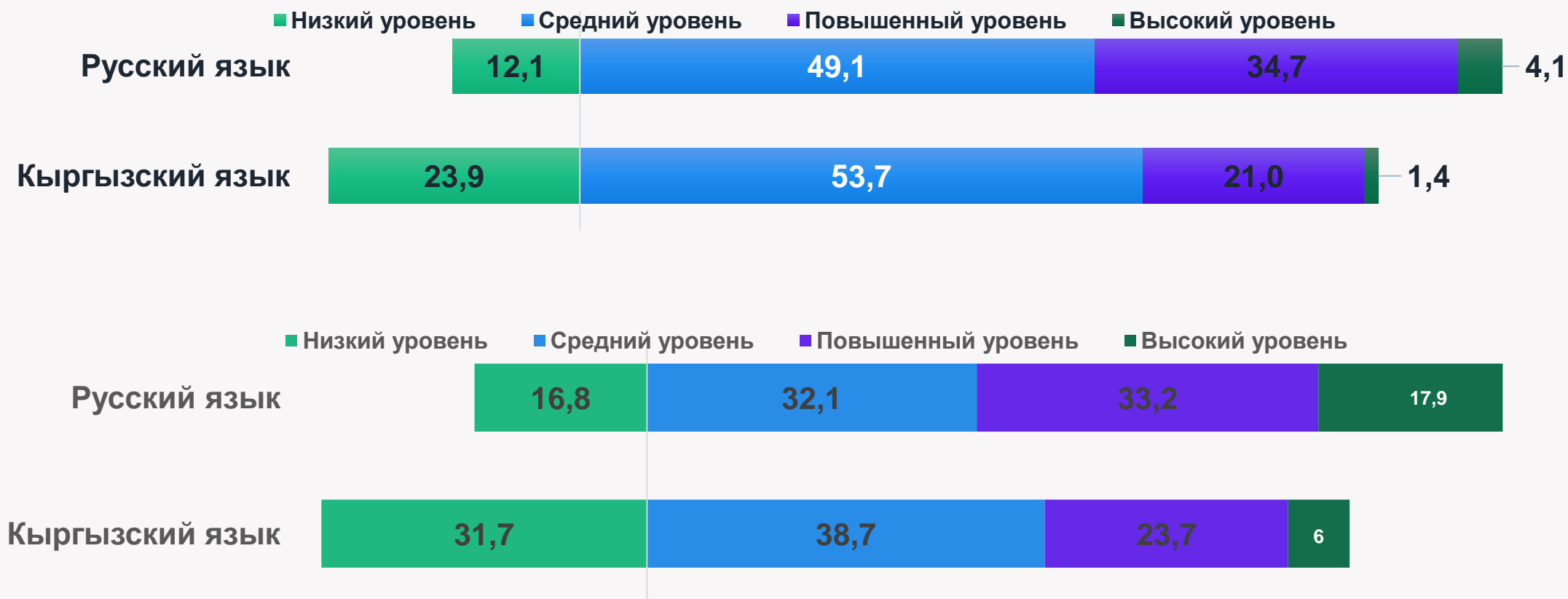
Тапшырманы туура аткаргандардын пайызы : 45 %

СУРОО 2. 11-13 менен 13-15 жаштагы өспүрүмдөрдүн арасындагы күнүнө орточо колдонулган контенттин айырмасы канча саат?

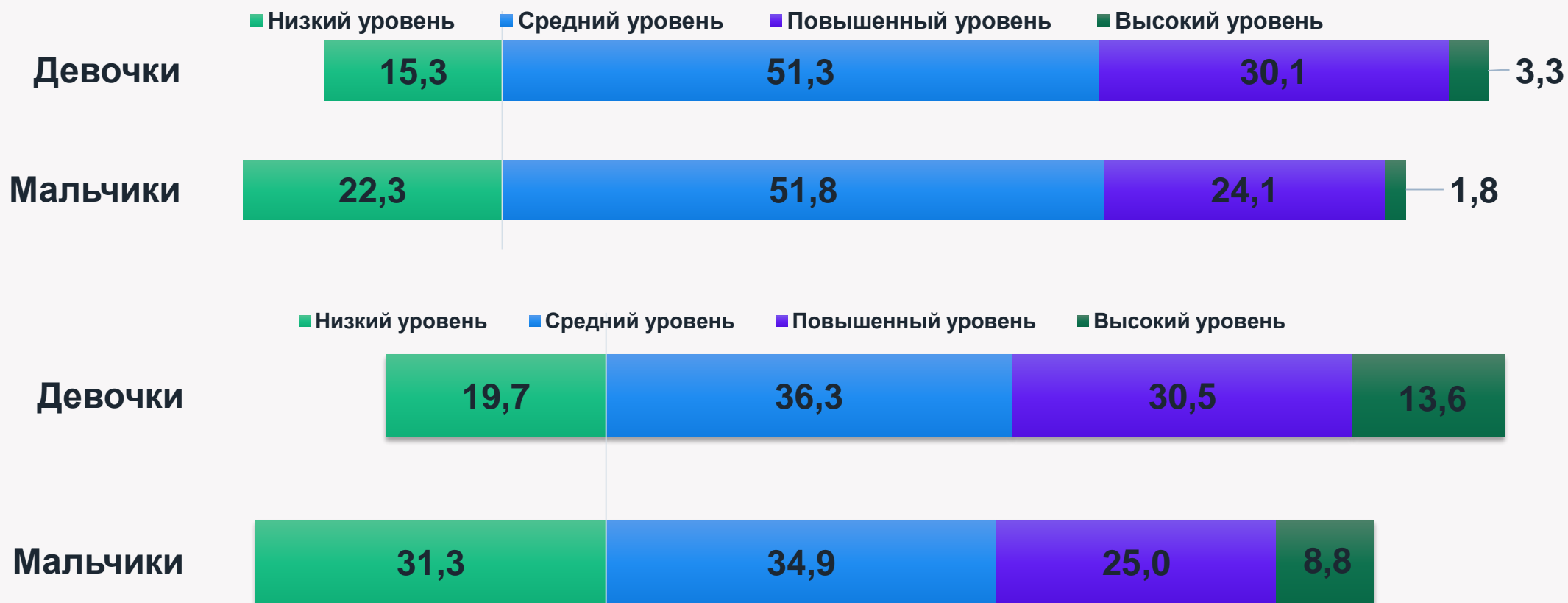
Тапшырманы туура аткаргандардын пайызы : 50%

Окуу боюнча окутуу тилине карата бөлүштүрүлгөн 5~6-класстын окуучуларынын жыйынтыгы (%)

Окуу боюнча жынысына жараша бөлүштүрүлгөн 5-6-класстын окуучуларынын жыйынтыгы (%)

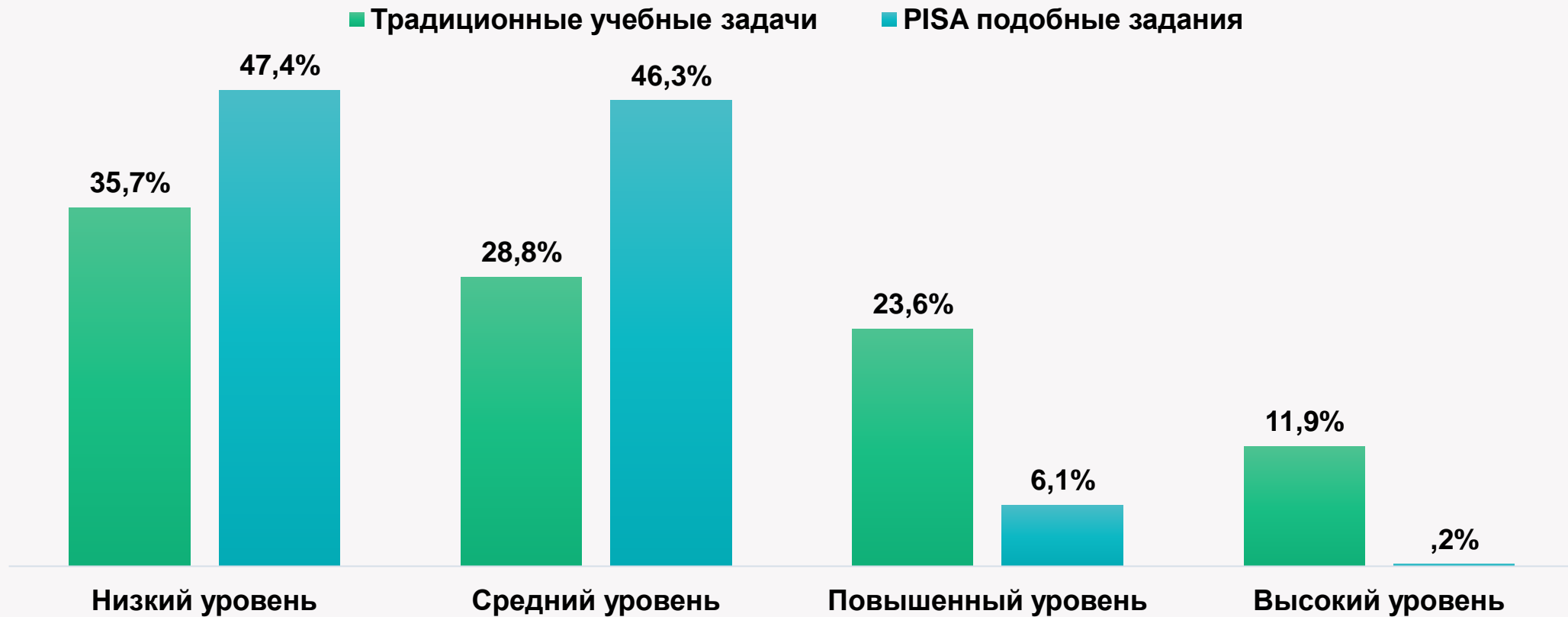

Табигый илимдер боюнча сабаттуулук

Табигый илимдер боюнча сабаттуулуку аныктоого арналган тапшырмалардын 2 түрү:

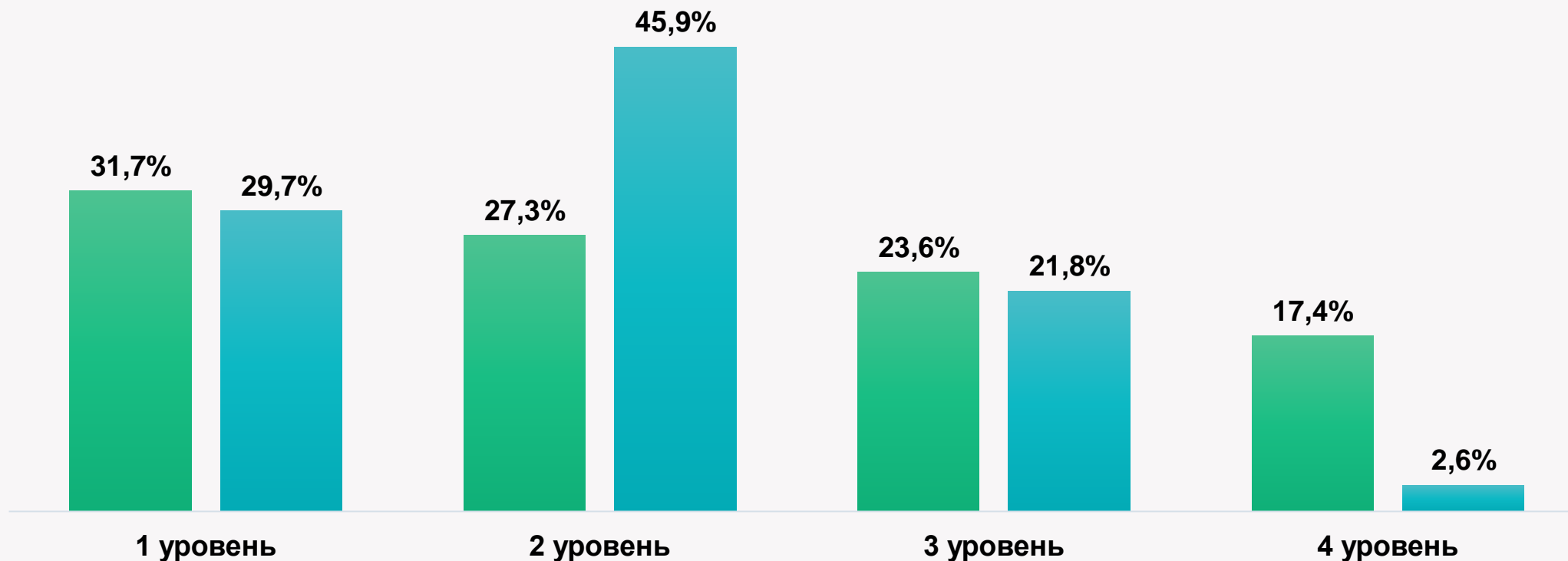
- Табият таануу (5-класс) жана география (6-класс) сабактары боюнча салттуу окуу тапшырмалары;
- Комплекстик тапшырмалар – контекстуалдык (PISA тапшырмаларына окшош), практикалык көйгөйлүү ситуациялар жана бул жагдайга байланыштуу бир катар суроо-тапшырмалар (табият таануу 5-класс, биология 6-класс).

5-класстын окуучуларынын 2 типтеги тапшырмалар боюнча жыйынтыгы (%)

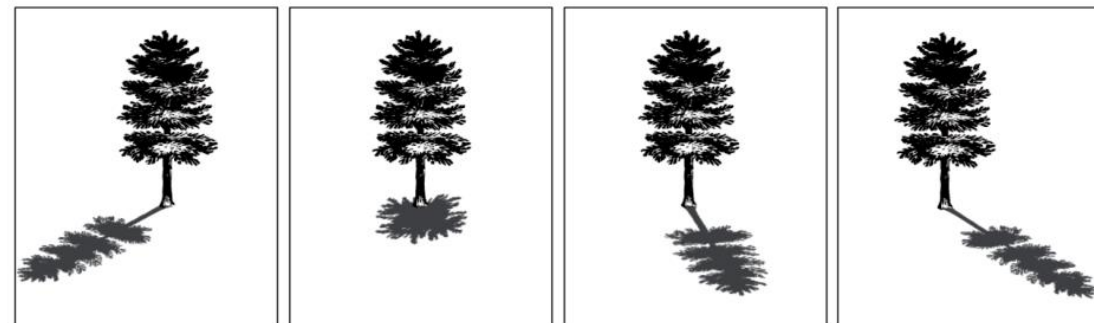
6-класстын окуучуларынын 2 типтеги тапшырмалар боюнча жыйынтыгы (%)

■ Традиционные учебные задания ■ PISA подобные задания

Мисалдар:

Мисал 1: Балдар ар кайсы маалда дарактын көлөкөсүн карашат. Түштө алар кандай көлөкөнү көрүшөт?

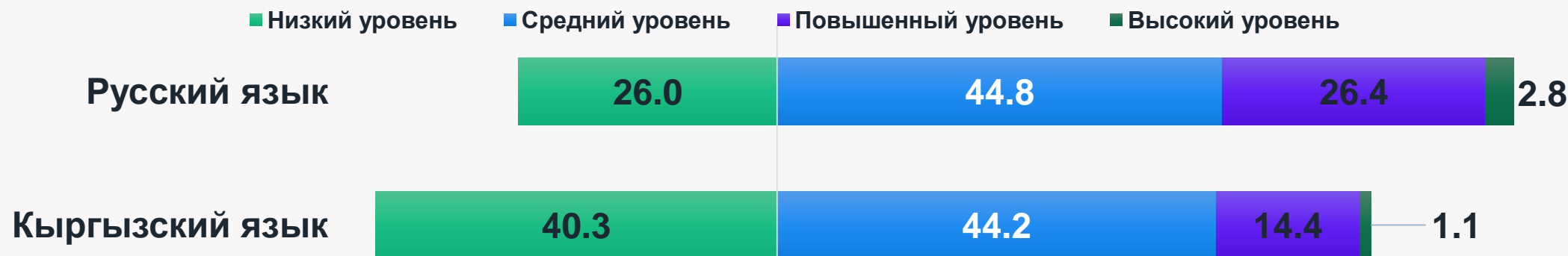
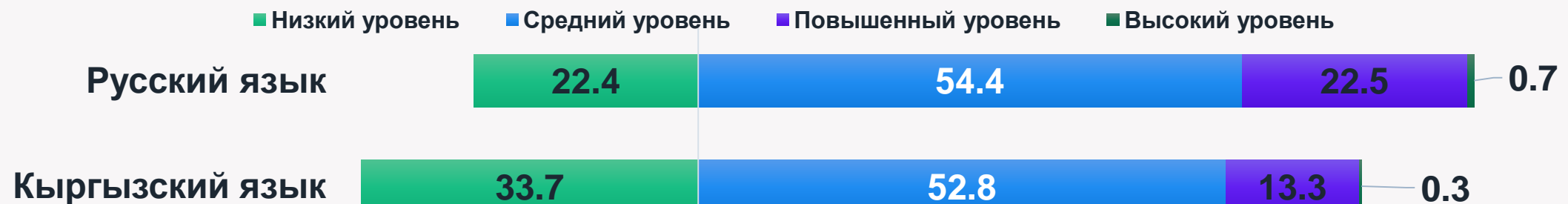

Тапшырманы туура аткаргандардын пайызы: 57%

Мисал 2: Аба биз үчүн абдан маанилүү. Биз аба менен дем алабыз. Күнүмдүк жашообузда абаны дагы кантип колдонсок болот, мисалдарды жазгыла.

Тапшырманы туура аткаргандардын пайызы : 37%

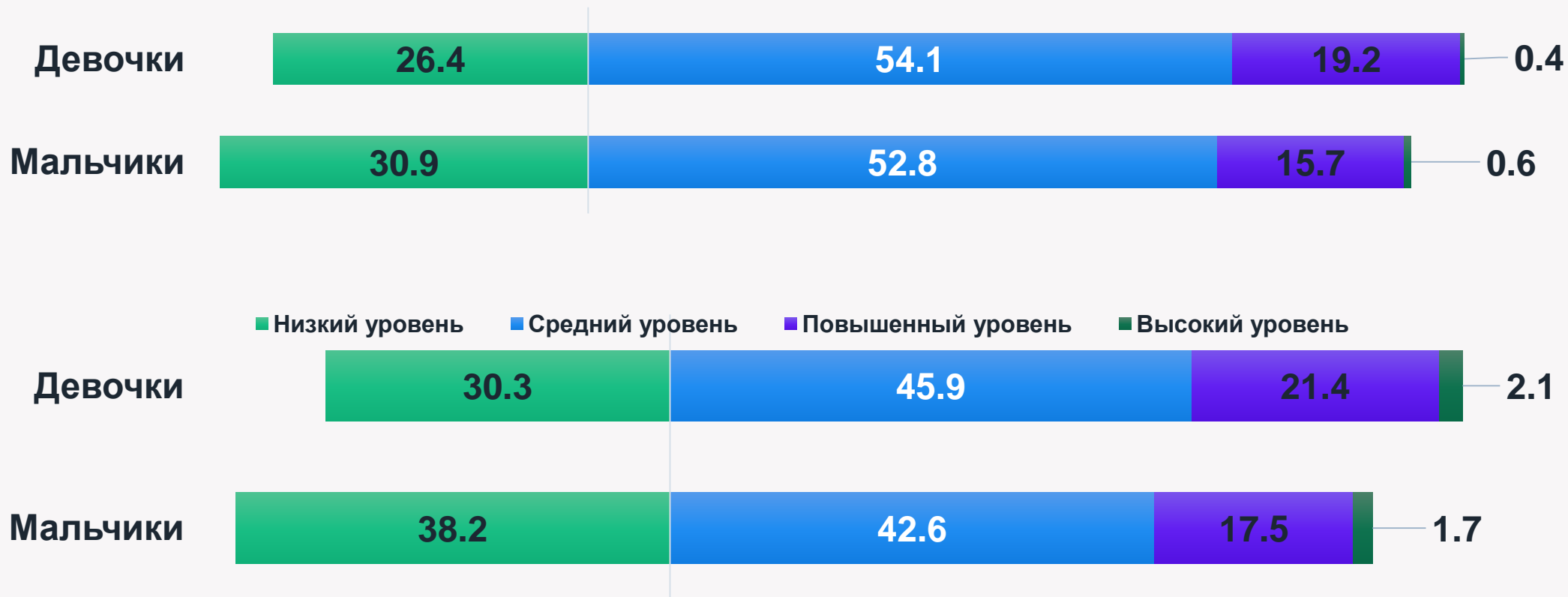
Табыгый илимдер боюнча окутуу тилине карата бөлүштүрүлгөн 5-6-класстын окуучуларынын жыйынтыгы (%)

Табыгый илимдер боюнча жынысына жараша бөлүштүрүлгөн 5-6-класстын окуучуларынын жыйынтыгы

(%)

■ Низкий уровень ■ Средний уровень ■ Повышенный уровень ■ Высокий уровень

Сурамжылоонун жыйынтыктары

Мектептердин администрациясын сурамжылоо

- Насколько обеспечены учащиеся 5-6 классов Вашей школы учебниками и методической литературой (изданной после 2000 года)?

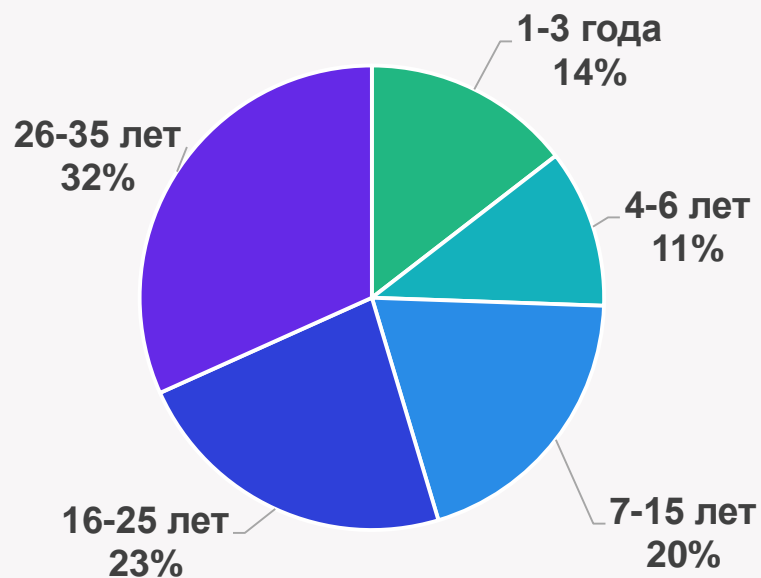
Затрудняется ли процесс обучения в 5-6 классах Вашей школы следующими факторами?

Анкеты учителей

- В анкетировании приняли участие 226 учителей, преподающие в 5-6 классах по предметам: математика – 70 учителей, языки – 78 учителей, естествознание и биология – по 28 учителей, география – 22 учителя.

- **Стаж работы учителей 5-6 классов**

Затрудняется ли процесс обучения в 5-6 классах Вашей школы следующими факторами?

Анкеты учащихся

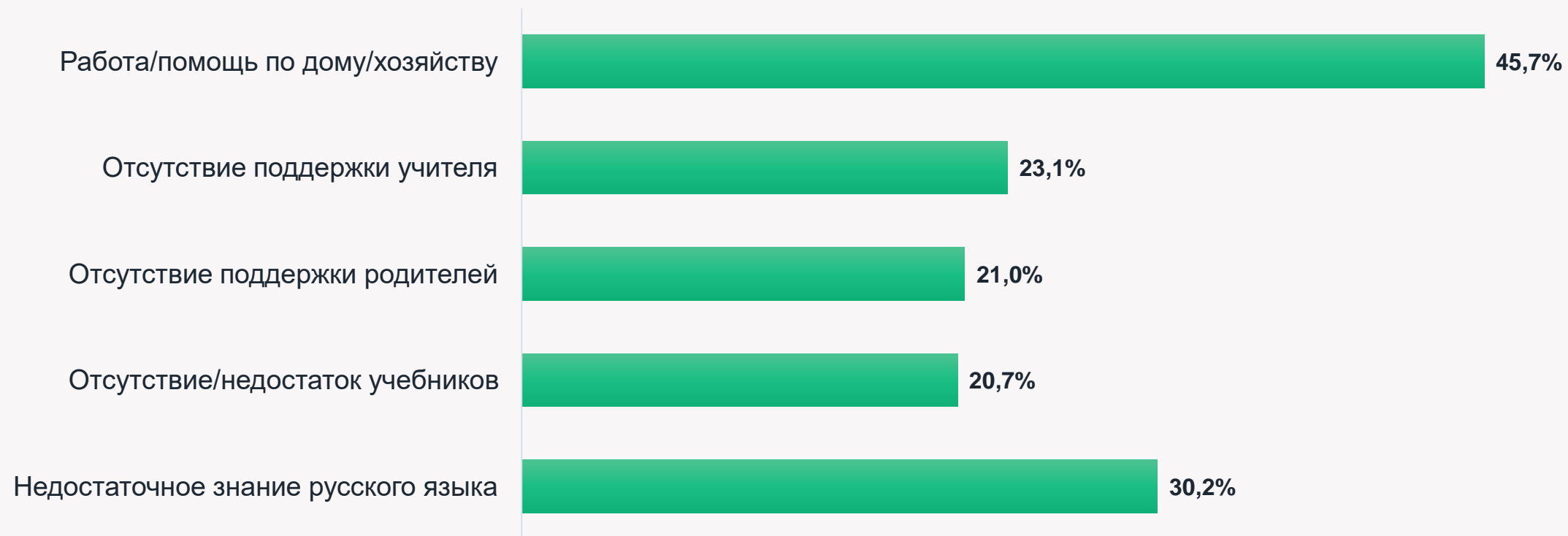
- Если ты не понимаешь новый материал на уроке, к кому ты обращаешься за помощью?

Насколько ты согласен или не согласен со следующими утверждениями?

Что мешает твоему обучению?

Негизги жыйынтыктар:

- **Математикалык сабаттуулуктун төмөн деңгээли:** около 50% учащихся 5-6 классов не достигли порогового (второго) уровня, как по традиционным учебным заданиям, так и по PISA подобным. По естественно-научным предметам не достигли порогового уровня примерно 35% учащихся, по чтению около 30%.
- **Разница результатов выполнения традиционных и PISA подобных заданий более заметна на высоком уровне,** где учащихся, набравших максимальные баллы по традиционным заданиям сравнительно больше, чем учащихся, набравших максимальные баллы по PISA подобным заданиям. Это объясняется тем, что в PISA подобных заданиях учащиеся плохо справились с заданиями, требующими обоснований своего ответа или развернутого ответа.
- **Результаты учащихся школ г. Бишкек незначительно выше результатов учащихся Сокулукского района.** В школах Сокулукского района сравнительно больше учащихся, не достигших порогового уровня.
- **Результаты учащихся с кыргызским языком обучения существенно ниже результатов учащихся с русским языком обучения.** При этом 30% учащихся отметили, что недостаточное знание русского языка создает для них сложности в процессе учебы. Данная проблема актуальна не только для учащихся с кыргызским языком обучения, но и для учащихся с русским языком обучения.
- **Гендерного неравенства в результатах мониторинга не наблюдается.** По читательской и естественно-научной грамотности результаты девочек выше по сравнению с результатами мальчиков.

ОСНОВНЫЕ ВЫВОДЫ:

- Актуальными проблемами для школ являются нехватка учебников, методической литературы, а также высокая наполняемость классов.
- Факторами, негативно влияющими на деятельность учителей, являются сложности взаимоотношений с администрацией, руководством, плохая атмосфера в коллективе, а также невысокая репутация школы. Около 86% учителей ответили, что хотели бы найти другую работу.
- Наиболее положительно на результаты учащихся влияют наличие дома доступа к Интернет, посещение учащимися нулевого класса, отсутствие затруднений при решении задач и примеров, а также наличие собственного мобильного телефона.
- Негативное влияние на результаты мониторинга оказывают недостаточное знание русского языка, наличие буллинга в школе, отсутствие/недостаток учебников. А также пребывание родителей в трудовой миграции, отсутствие заинтересованности во время уроков, помощь по дому/по хозяйству, отсутствие поддержки родителей негативно влияют на успеваемость учащихся.

Ссылка на тестовые материалы

<https://www.ncokoit.kg/> Проекты-НООДУ

НАЦИОНАЛЬНОЕ ОЦЕНИВАНИЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ДОСТИЖЕНИЙ УЧАЩИХСЯ (НООДУ)

Примеры заданий НООДУ 4 класс (на кыргызском языке)

Примеры заданий НООДУ 4 класс (на русском языке)

Примеры заданий НООДУ 8 класс (на кыргызском языке)

Примеры заданий НООДУ 8 класс (на русском языке)

МОНИТОРИНГ ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ ГРАМОТНОСТИ УЧАЩИХСЯ

5 класс вариант А кырг

5 класс вариант А русск

5 класс вариант Б кырг

5 класс вариант Б русск

6 класс вариант А кырг

6 класс вариант А русск

6 класс вариант Б кырг

6 класс вариант Б русск